

**Teleki János mandátuma —
Mojzes Jánosé**

A nagybaracska kerületben az általános országgyűlési képviselőválasztásokon kilenc főnyi szótöbbséggel Teleki János grófot, a MATEOSZ elnökét jelentették ki az addigi független kisgazda-képviselőnek, Mojzes Jánossal szemben megválasztott képviselőnek. Nyomban a választás után Mojzes hívei petícióval támadták meg a választást és a különböző, szerintük választási visszaélést elkövetett funkcionáriusok ellen, a büntető feljelentések tömegét adták be. Ezeknek a feljelentéseknek az ügyében az időközben adott amnesztia miatt fővárosi tárgyalást nem tartottak. A petíciós eljárás azonban tovább folyt a szombat délben tizenegy órakor a közigazgatási bíróságon Torzsay-Bíber Gyula elnök ítéletet hirdetett. A bíróság ítéletében kimondta, hogy helyt ad a panaszosok kérelmének s a választásnak azt az eredményét, amely szerint Teleki János grófot választották meg országgyűlési képviselőnek, kizárja és Mojzes Jánost a nagybaracska kerület megválasztott képviselőjének jelenti ki. A Mojzes János választójogának és választhatóságának felfüggesztése iránt benyújtott kérelmet a bíróság elutasította. Az ítélet további részében Teleki János grófot és a választást védőket kötelezték, hogy Pfeiffer Zoltán dr.-nak, a panaszosok képviselőjének 9800 pengő költséget végrehajtás terhe mellett fizessenek ki. Mayer Márton és Fejes Ferenc szavazatszedő küldöttségi elnököknek választójogát és választhatóságát öt-öt óra, Major Sándor választójogát és választhatóságát pedig két óra felfüggesztette a közigazgatási bíróság.

Az ítélet indoklásában a közigazgatási bíróság megállapítja, hogy a Teleki gróf javára kimutatott szavazatokból negyvennégyet le kellett vonni, Mojzes szavazataihoz pedig kétszáznegyvenkilencet hozzá kellett tenni, mert a szavazások alkalmával jegyzőkönyvhamisítások történtek. Több szavazatot rossz jogokkal. Nyolc szavazatot azért, mert a szavazatot azért kellett Mojzes javára írni, mert az illetők egyáltalában nem éltek szavazati jogokkal. Nyolcszavazatot azért, mert a szavazás lezárása után szavaztatták le őket. Tizenegy szavazó jogosulatlan befolyás alatt állott. Azonkívül megállapították, hogy megvesztegetés is történt s elmebetegeket is mint leszavazottakat irtak be. Megállapították: 228 Mojespárti szavazót csendőrökkel akadályoztak meg abban, hogy leszavazzanak. Öt, majd tíz, végül hat szavazót jogtalan le tartóztatással tartottak vissza a szavazástól.

Megállapította a bíróság, hogy amikor Mayer Márton a választási jegyzőkönyvet Nagybaracska szállította, utközben Csátalján azt meghamisították. Nincs ugyan büntető bírósági ítélet arra nézve, hogy a hamisítást kik és kiknek az utasítására követték el, tényként állapította meg azonban a bíróság, hogy Csátalja községében új szavazási rovatok ívek készültek oly módon, hogy egyes választókat Mojzes János izeiből kihagytak, Teleki János javára irták át, azonkívül 17 olyan választó nevét irták be Teleki javára, akik egyáltalában nem szavaztak. A bíróság szerint Mojzes 104 szavazattöbbséggel megválasztották. Az ellenpetícióra nézve a bizonyítás nem vezetett eredményre.

Ezzel az ítélettel az egyik legtöbb vihart keltett mandátum sorsa eldőlt. Mojzes János, aki egy évig tartó peres eljárás után jutott mandátumához, képviselői működését csak az ősszel kezdheti meg, amikor a Ház elnöke jelentést tesz a közigazgatási bíróság ítéletéről.

Élharcos vita a felsőházban

Kánya Kálmán nyilatkozott a csehszlovák államvédelmi törvényről

A felsőház a költségvetés tárgyalására szombaton délelőtt újra összeült. Napirend előtt Kánya Kálmán külügyminiszter javasolta Szontagh Jenőnek a csehszlovák államvédelmi törvénnyel kapcsolatban május közepén elmondott interpellációjára. A külügyminiszter beszéde elején hivatkozott arra, hogy hosszasan és behatóan tanulmányozta a csehszlovák javaslatot, amely időközben törvényerőre emelkedett és a napokban már életbe is lép. Ennek a törvénynek a révén — fejtette a külügyminiszter — Csehszlovákiában lehetőség nyílik arra, hogy magyar állampolgárságot ingatlan-tulajdonosoktól államvédelmi érdekekre való hivatkozással a trianoni szerződés 250. cikke által kifejezetten védett ingatlanokból elvegyék azt, amit a csehszlovák agrárreform még meghagyott a kezükben. Bár ebben a vonatkozásban a békeszerződés a magyar állampolgárok jogait meg kívánja óvni, a gyakorlatban ez illuzióriási válik. Az új csehszlovák törvény értelmében külföldiek a határzónában ezután csak a katonai hatóságok engedélyével tartózkodhatnak. A csehszlovák hatóságok külföldieknek szokták nyilvánítani az ott élő magyarok ezreit, akiknek állampolgársági viszonya saját hibájukon kívül még mindig rendezetlen, mert csehszlovák állampolgárságukat a békeszerződés ellenére sem ismerték meg el. Van más egyéb intézkedése is a törvénynek, amelyek fenyegetik a Csehszlovákiában élő magyar kisebbség jogait. A törvény ugyanis megengedi a határzónában fekvő ingatlanok kiszármítását s minden indoklás nélkül megvonhatja a megbízhatatlannak minősített ipari üzemek engedélyét. Kijelentette ezután a külügyminiszter, hogy a magyar állam figyelemmel fogja kísérni a törvény gyakorlati alkalmazását és ha kell, jogvédelem céljából igénybe vesz minden rendelkezésre álló eszközt. Ha ezek nem vezetnek eredményre, akkor a magyar kisebbség dolga, hogy a nemzetközi szerződésekben biztosított jogok megsértésével szemben a népszövetséghez forduljon. Az eddigi gyakorlat után kevés illúziót táplálhatunk a panasz eredményességét illetően, ezért a magyar kormány kénytelen arra is gondolni, hogy adott esetben még maga is petícióval fordul a szlovákiai magyarság jogainak védelmében a népszövetséghez. A felsőház tagjai helyesléssel fogadták a választ. Szontagh Jenő is kijelentette, hogy azt tudomásul veszi.

Az élharcosok ellen

Ezekután áttértek a költségvetés tárgyalására. Apponyi Károly gróf félreértett szavai-

nak helyreigazítása után Vay Artur gróf bírálta a kormány működését. Megállapította, hogy a telepítési és hitbizományi törvényjavaslat nem a magyar nép, hanem a NEP érdekeit képviseli. Az élharcosok vidéki működését ismertette. Ha diktatúráról nincs szó, alkotmányosnak sem lehet nevezni az olyan állapotot, amikor élharcosok minősítik az állampolgárokat. Szóváltotta a kormány külpolitikáját, helyeselte az olasz barátságot, majd pedig a restauráció kérdéssel foglalkozott. Bizalmatlanságát nyilvánította a kormánnyal szemben. A költségvetést nem fogadta el.

Juhász Andor, a Curia volt elnöke, az igazságszolgáltatás problémáival foglalkozott s megállapította, hogy jó bírókra és jó törvényekre van szükség. Ne az iskolai bizonyítványok alapján nevezzék ki a bírákat, hanem élettapasztalataikat is vegyék figyelembe. A jogszabályok végtelen inflációjának megszüntetését kérte, mert rendeletekkel a nemzet és társadalom bajait megoldani úgy sem lehet.

Ghiczey Elemér szintén a NEP szervezkedésének kérdésével foglalkozott. Szemére vetette a miniszterelnöknek, hogy eltűri, hogy az országban az alkotmány ellen agítjanak és a diktatúra bolondgombút terjesszék horizontális és vertikális formában. A NEP viselkedésével — úgymond — határozottan botrányt okoz. Kétféle osztályt állapított teremt. Felvetődik a kérdés, hogy a rendkívül sokba kerülő szervezetet mi fogja fenntartani. Kik azok, akik a pártot támogatják és mi féle ellenszolgáltatást nyújtanak nekik. A bürokrácia túltengését ostorozta és lehetetlenné minősítette, hogy minden apró-cseprő ügy elintézését a minisztérium a maga számára tartson fenn. Megsürgette a titkos választójogot, mert a jelenlegi rendszer — úgymond — a tisztességben és becsületben gázol végig és ráviszi az embereket az erkölcs telenségekre. A költségvetést nem fogadta el.

Segítséget a képzőművészeknek

Pap József az egyesbírói rendszer megszüntetését javasolta és a jogszolgáltatás terén a jogegység érvényesítését. A költségvetést nem fogadta el.

Balogh Elemér a dunavölgyi államok politikai és gazdasági kooperációjáról beszélt, majd védelmébe vette a szövetségeket. A költségvetést elfogadta.

Hoepfner Guido a képzőművészek támogatását, a lakásépítés előmozdítását kérte. A költségvetést elfogadta. Ezzel a szombati ülés befejeződött. A vitát kedden délelőtt tíz órakor folytatják.

Bukméker-slepperek hada lepte el a pesti kávéházakat

A főváros periferiáján és az ország minden részében fiókot nyitottak a fogadóirodák

A szombati lóversenynapon nagy meglepetéssel vették tudomásul az előre fogadók, hogy az ugynevezett halmozott fogadások minimális tétjét lecsökkentették a bukmékerirodák. Erre vonatkozóan a szaksajtóban feltűnően szedve a következő közlemény jelent meg:

„A halmozott fogadásokban az alap-tétet a Magyar Lovaregylet engedélyével a könyvesek három pengőre szállították le. Ez az intézkedés nagyon határozatosan elősegíti a zugbukméker elleni közhasznú küzdelmet.”

Az utolsó mondat azt a hiedelmet kelti, mintha a bukmékerek altruista alapokra helyezkedve, vigyáznának, hogy a szegény emberek pénzét zugbukmékernek el ne lopják, illetve, hogy a lóversenyhez nem értőket félre ne vezethesse az alvilági bukméker.

Ezzel szemben az a helyzet, hogy a budapesti kávéházakban, különösen a köruton és a Rákóczi-uton már pénteken különös emberek jelentek meg, akikről csakhamar kiderült, hogy új foglalkozási ágat űznek: a bukmékereknek felhajtói. A multkoriban megírtuk, hogy a pesti kártyafronton tröszt alakult, amelynek első teendője volt, hogy a slepper-rendszert megszüntette és így kenyértelemné tett egész sereg kétes existenciát, amely abból élt, hogy kártyázókat csalt fel a játékkaszinóba, ahol azután ezért a ténykedésért két-három pengő ugynevezett fejpenzt kapott.

Buki-slepperek

Az így kenyértelemné tett slepperek, amint tudomásul szerezték arról, hogy az eddigi öt-pengős halmozott fogadások alap-tétét három pengőre fogják leszállítani, azonnal akcióra léptek és felajánlották szolgálataikat a bukméker-irodáknak. Itt kaptak a kínálózó alkalmon, meglátták, milyen nagy üzleti lehetőség rejlik a slepperek működése mögött és tíz százalék ellenében al-

kalmazták őket. Hogy ez összességében mit jelent, kiszámította egy szakértő, aki szemtanúja volt, amikor az egyik Rákóczi-ut-i kávéházban fogadásokat kötöttek. Számítása szerint egy bukislepper — így nevezi őket máris az alvilág — annyi halmozott fogadást gyűjtött egyetlen délutánon, hogy a keresete ötven pengőre rugott.

Megfigyeltük egy ilyen sleppernek a működését és miután nem vagyunk a lóverseny labirintusában járatosak, hozzáértővel magyaráztattuk el magunknak a bukislepper működését.

— Jónapot X. ur — köszön a bukméker-slepperje az egyik feketézó urhoz —, na, kiválasztotta-e már a mai halmozást? — Kiválasztottam, csak nem vagyok benőkö bizonyos. Fogadni fogom az egyszét, a hármast és a tizenkettes sorszámú lovat.

A biztos tipp!

A bukméker slepperje, aki jól tudja, hogy a fent megnevezett lovaknak valóban van nyerési esélye az a halmozást fogadná meg az előre fogadó, nyerne is, a következőképpen teszi meg a maga „jól informált” ajánlatát.

— Erre, ha három pengővel fogadja, legfeljebb husz pengőt kaphat. Fogadja meg a tizennégyszert is, ez a titkos favorit, legalább egy százast keres vele.

A nagy nyerési esélyesség megingatja a biztos tippen való hiedelmét az előre fogadni szándékozóknak és némi tévovázás után belemegy abba, hogy negyedik jelöltjének a tizenegyes lovat írja be a slepper.

Mi sem természetesebb, minthogy az első három lova bejön, a tizennégyes pedig le-

marad és így elveszett a három pengő. Mind-ez azonban nem fontos, a fő az, hogy a buk-mékernek nyerjenek és a slepper megkapja a maga százalékát.

Buki hálózat országszerte

A hárompengős leszállítással kapcsolatosan még egy tagadhatatlanul elmés ötletük támadt a buk-mékereknek, mégpedig az, hogy különösen a főváros periferiájára is kivetítették hálójukat. Mint a szaklapban látni lehet, fiókok vannak az Angyalföldön, Kőbányán, Kispesten, Budán a Pauler-utcában, Pesterzsébeten, a Margit-köruton, sőt Újpesten is. De nemcsak Pest környékére fordult a buk-mékerek figyelmé, hanem a vidéki városokra is. Így egyes buk-mékerek fogadási fiókirodát nyitottak Szegeden, Szekesfeherváron és terve vették hogy több nagyobb magyar városban ugyancsak fiókot nyitnak.

Eddig az volt a szokás a lóversenyfogadás szennvedélyes üzöi között, hogy lávratilag vagy ajánlott levélben, esetleg — ha nevük ismerős volt a fogadótulajdonosnál — telefonon kötöttek fogadásokat, ami meglehetősen költséggel jár. És sokszor el is maradt, azért, mert vagy nem volt alkalom a postára menni, vagy valaki sokalta a telefonköltséget.

A vidéki fiókirodák felállításával ezek az akadályok eltűntek és ha valakinek pillanatnyilag eszébe jut fogadást kötni, bemegy a fiókirodába, lefizesi a fogadáshoz szükséges három pengőt és máris leszeti izgatottan a verseny után az eredményt. Kedésére és miután fogadási irodai engedélyt fogadási iroda-fiókokat.

Értesülünk szerint a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium máris felfigyelt a buk-mékerirodáknak erre a terjeszkedésére és miután fogadási irodai engedélyük csak a főváros területére szól, minden valószínűség szerint meg fogják tiltani — nagyon helyesen — a vidéki városokban létesített előfogadási iroda-fiókokat.

Ezer ember kísérté utolsó útjára a halálkomp első eltemetett áldozatát

Sófaly András 58 éves BSZKRT főellenőr holttestét az első között vette ki a Duna a halálkomp-katasztrófia után. Holttestét a család magának kérte és bár a temetés költségeit a BSZKRT igazgatósága, illetve közművelődési egyesülete vállalta magára, az minden parádé nélkül olyt le: az ötvennyolc esztendő fő-ellenőr korábban készült végrendeletében így írta. Szombaton délután négy órakor kísérték utolsó útjára a rákoskerteszturi temetőben. Felesége, tanárnő leánya és jogász fia haladt a korszok után, majd mintegy ezer főnyi BSZKRT-alkalmazott. A temetési szertartást az elhunyt unokaöccse, Sófaly Sándor unitárius lelkész, alezredesi rangban lévő ludovikai akadémiai hitoktató végezte. A sirnál Horváth Zoltán dr. BSZKRT-főtájtár mondta a gyászbeszédet, majd Nagy Béla, az óbudai BSZKRT-állomás állomásfőnöke, az elhunyt közvetlen fellebbvalója. A BSZKRT-alkalmazottak és azok, akik a tragikus halált halt szerencsétlen ember barátai és hozzátartozói közé tartoznak, százólven koszorút hoztak el sirjára. A koszorúk között volt az Illikcsárda tulajdonosának fekete gyászszalagos vörösrózsás koszorúja is. Hétfőn kerül a sor a többi tizenkét áldozat együttes végtisztességére, amelyet a BSZKRT igazgatósága impozáns keretek között rendez.

Egy társát agyonlőtte, egyet megsebesített, azután öngyilkos lett egy csendőrmester

Szombathely, június 20. Borzalmas és eddig még homályba burkolt gyilkosság és öngyilkosság történt szombaton a Vas megyében lévő Torony községben. Az ott állomásozó csendőrörök egyik megbízható tagja, Ferenc József törzserőrmester a Torony-dozmati uton szolgálati fegyverével rálőtt Vass Sándor próbacsendőrré, akit hónalján megsebesített. Azután Ferenc József a toronyi csendőrlaktanyába ment, ahol felkereste Csik László őrmestert és szolgálati fegyverével szivenlőtte. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. Ferenc József csendőrtörzserőrmester borzalmas tettének elkövetése után Dozmat községbe ment kerékpárján és ott a patak partján szivenlőtte magát. Azonnal meghalt. Vass Sándor próbacsendőr szerencsére csak könnyebben sérült meg. A csendőrség most igyekszik megállapítani, mi indította a törzserőrmestert gyilkos tette elkövetésére.

Riccione * HOTEL VIENNA a magyar közönség kedvelt háza, közvetlenül a tengerparton, nagy árnyas kert, 100 ágy, teljes komfort. — Bécsi konyha, mérsékelt árak.

Társasulazás Venezia-Padua-Bologna-Firenze-Nápoly és Rómába július 4-14-ig 11 nap összköltsége P 198.-
M. N. Bank 296. eng. „Via” k. f. t., Budapest, IV, Váci-utca 36. Tel. 832 56.

Grossglockner - Dolomitok

luxusautocar-utazás
Semmering, Schmittenhöhe, Heiligenblut, Cortina d'Ampezzo, Falzerego, Bolzano, Meran, Saizburg, Wolfgangsee érintésével

junius hó 28-ától
július hó 9-éig P 275.-

Jelentkezés és felvilágosítás UJSÁG UTAZÁSI IRODÁJA Erzsébet-kt 43
Telefon 31-6-28